

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **A. H.**, zastoupeného Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem se sídlem v Praze 8, Karolínská 654/2, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje**, se sídlem v Českých Budějovicích, Pražská tř. 558, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 2. 10. 2015, č. j. KRPC-112925-41/ ČJ-2015-020023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 11. 2015, č. j. 10 A 196/2015 – 13,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

Žalovaná dne 8. 8. 2015, pod č. j. KRPC-112953-12/ČJ-2015-020023, rozhodla o zajištění žalobce na dobu 60 dní za účelem jeho správního vyhoštění. Rozhodnutím ze dne 2. 10. 2015, č. j. KRPC-112953-42/ČJ-2015-020023, poté tuto dobu prodloužila o třicet dnů. Rozhodnutí o prodloužení doby zajištění napadl žalobce žalobou, kterou se domáhal jeho zrušení.

Krajský soud v Českých Budějovicích žalobu zamítl rozsudkem ze dne 19. 11. 2015, č. j. 10 A 196/2015 – 13.

Při posouzení věci vycházel z ustanovení § 130 odstavec 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), podle něhož zařízení pro zajištění cizinců provozuje Ministerstvo vnitra prostřednictvím jím zřízené organizační složky Správy uprchlických zařízení. Zaujal proto názor, že nedostatky zařízení pro zajištění cizinců, na které žalobce v žalobě poukázal, nespádají pod zákonnou pravomoc žalované a namítanou nezákonnost rozhodnutí o prodloužení zajištění z důvodu nepřiměřenosti materiálních podmínek zajištění nelze pro tento nedostatek pravomoci dovozovat. K tvrzení žalobce, že v důsledku nedostatečné právní pomoci v zařízení pro zajištění cizinců nebyl schopen zpochybnit rozhodnutí o svém zajištění, krajský soud uvedl, že ani tato okolnost nemůže být předmětem soudního přezkumu rozhodnutí správního orgánu o prodloužení zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění. Soud dovodil, že pokud by žalobci bylo bráněno v přístupu k právní pomoci ze strany správních orgánů, mohla by tato skutečnost být předmětem přezkumu například v rámci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, žalobce avšak tuto možnost nevyužil ani v době, kdy byl již zastoupen advokátem.

Krajský soud neshledal důvodnou ani žalobní námitku, podle níž se žalovaný správní orgán nezabýval realizovatelností žalobcova vyhoštění. Podle názoru krajského soudu žalovaná v rozhodnutí uvedla, proč považuje důvody žalobcova zajištění za nadále trvající, a opětovně také zdůvodnila, proč nepovažuje za dostačující přijetí zvláštního opatření za účelem vycestování. Poukázal taktéž na judikaturu Nejvyššího správního soudu a uvedl, že povinnost správního orgánu zabývat se samotnou potencialitou realizace správního vyhoštění cizince nastává pouze tehdy, pokud jsou správnímu orgánu v době rozhodování známy skutečnosti, jež by mohly nasvědčovat tomu, že realizace správního vyhoštění cizince nebude možná. V posuzované věci tomu tak nebylo a ani žalobce takovou skutečnost neuvedl ani v rámci správního řízení, ani v podané žalobě. Krajský soud po posouzení všech skutkových okolností věci neshledal žádný důvod k pochybám, že k realizaci správního vyhoštění dojde, a v řízení tak nevystala žádná okolnost, která by žalovanou měla vést k závěru o nereálnosti, potencionální nemožnosti či nepravděpodobnosti správního vyhoštění žalobce.

II. Kasační stížnost stěžovatele a vyjádření žalovaného

Žalobce (dále též „*stěžovatel*“) proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích podal kasační stížnost, v níž uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*“).

Stěžovatel je toho názoru, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku vlivu nepřiměřených materiálních podmínek zajištění na zákonnost rozhodnutí o zajištění a zároveň právní otázku existence reálných předpokladů pro vyhoštění.

pokračování

Podle něj nemůže obstát tvrzení krajského soudu o tom, že vytváření přiměřených materiálních podmínek zajištění není v kompetenci žalovaného správního orgánu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že vhodnost místa a podmínek, ve kterých je zajištění realizováno, je přímo propojena s legalitou zajištění. Na základě rozhodnutí žalovaného byl stěžovatel do těchto podmínek umístěn a byl povinen tam setrvat. Žaloba ve věcech zajištění je tedy jediným prostředkem, na jehož základě může nevhodnost podmínek zajištění namítat. Nevhodnost materiálních podmínek zařízení proto vede i k nezákonnosti prodloužení detence.

Stěžovatel dále namítl, že rozhodnutí o jeho zajištění neobsahuje žádné úvahy ohledně existence reálného předpokladu vyhoštění. Ačkoliv tento předpoklad nevyplývá přímo ze zákona o pobytu cizinců, je jednoznačně dovozován z judikatury Nejvyššího správního soudu, Evropského soudu pro lidská práva a z článku 15 odstavce 4 Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 16. 12. 2008, č. 2008/115/ES. Existuje tedy požadavek, aby zajištění cizince za účelem vyhoštění bylo nařízeno pouze v případě, že existuje reálný předpoklad, že cizinec může být do své země v době trvání zajištění skutečně vyhoštěn. Správní orgány jsou tak povinny při rozhodování o zajištění cizince zvážit, zda je výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný. Stěžovatel uvedl, že překážka bránící vyhoštění cizince může být právní povahy (např. rozpor s čl. 8 Evropské úmluvy), může však jít i o překážku faktickou. Takovou překážkou je i absence dokladu spojená s neochotou či neschopností zastupitelského úřadu země původu vydat cestovní doklad v době, po kterou může být cizinec zajištěn.

Podle stěžovatele bylo policii od počátku řízení zřejmé, že nedisponuje cestovním dokladem. Tento fakt však nemůže automaticky vést k závěru, že realizace správního vyhoštění není možná a zároveň ani nemůže být hodnocen v tom smyslu, že realizace správního vyhoštění možná bude. Minimálně však tato skutečnost indikuje, že vyhoštění cizince nebude realizovatelné hned a v krátké době. Žalovaný se tak měl v rozhodnutí zabývat tím, jak dlouho trvá zajištění náhradního cestovního dokladu, zda příslušný konzulát spolupracuje při vydávání náhradního cestovního dokladu, zda se v obdobných případech podařilo vyhoštění realizovat, v jaké lhůtě atp. Stěžovatel v této souvislosti poukázal na informace získané od Ředitelství služby cizinecké policie na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, podle nichž za období od 1. 1. 2015 do 30. 9. 2015 bylo občanům Afghánistánu uloženo celkem 47 správních vyhoštění, realizováno však nebylo ani jediné. Z uvedeného stěžovatel dovozuje, že v době vydání napadeného rozhodnutí existoval odůvodněný předpoklad, že k vyhoštění stěžovatele do země původu je problematické. Žalovaný se však touto skutečností vůbec nezabýval a krajský soud tento stav aproboval. Stěžovatel dále poukázal na to, že správní orgán vydává rozhodnutí o prodloužení zajištění v době, kdy je cizinec již zajištěn. Správní orgán proto na rozdíl od rozhodnutí o zajištění není omezen extrémně krátkou lhůtou 48 hodin. Zkoumat podmínky zajištění proto může delší dobu. Stěžovatel rovněž poukázal na to, že ze zajištění byl propuštěn dne 3. 11. 2015, a že mu není jasné, z čeho správní orgán usuzoval na to, že se vyhoštění podaří realizovat ve lhůtě 30 dní.

Žalovaný správní orgán se ve vyjádření k obsahu kasační stížnosti zcela ztotožnil s rozsudkem krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

K zajištění stěžovatele došlo dne 6. 8. 2015 ve 22.10 hodin z důvodu jeho neoprávněného vstupu a pobytu na území České republiky. Stěžovatel podal vysvětlení k neoprávněnému vstupu a následnému pobytu na území České republiky, jehož obsah je zachycen v protokolech ze 7. 8. 2015 a 8. 8. 2015. Zde uvedl, že z Afghánistánu odešel se ženou a chlapcem před desíti měsíci. Přes Pákistán a Írán přešli do Turecka a odtud do Řecka. Přes Makedonii a Srbsko dále pokračovali do Maďarska, tam je chytila policie, vzala jim otisky prstů a vyfotografovala je. V Budapešti jim poté dva černoši nabídli, že je za úplaty 1.000 EUR převezou do Německa. Stěžovatel nemá cestovní doklady, nedisponuje žádnou částkou. Tvrdí, že v České republice zůstat nechce. Na tomto území nemá žádné příbuzné, bratranec jeho manželky žije v Německu. V Evropské unii nežádal nikde o udělení mezinárodní ochrany. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že bere uklidňující léky a léky na ucho. Stěžovatel výslovně uvedl, že z území členských států Evropské unie nevycestuje, a že chce co nejdříve požádat o azyl v Německu.

Rozhodnutím ze dne 8. 8. 2015, č. j. KRPC-112925-11/ČJ-2015-020023, byl stěžovatel podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajištěn za účelem jeho správního vyhoštění. Doba trvání tohoto zajištění byla podle ustanovení § 124 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovena v délce šedesát dní. Žalovaná v odůvodnění rozhodnutí konstatovala, že stěžovatel svým neoprávněným pobytem na území České republiky bez platného cestovního dokladu a víza porušil ustanovení § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Z jednání stěžovatele je patrné nebezpečí, že si v důsledku porušování pobytového režimu neopatrí náhradní cestovní doklad a z území Evropské unie nevycestuje. Vzhledem k tomu, že stěžovatel na území České republiky neoprávněně pobývá již ode dne 6. 8. 2015 a s ohledem na zmíněné nebezpečí jeho nevycestování z území členských států Evropské unie, není přijetí zvláštních opatření za účelem vycestování z území podle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců postačující. Stěžovatel není na území České republiky vázán žádnými rodinnými, pracovními ani jinými vazbami, které by mu bránily opustit území tohoto státu. Navíc nemá dostatečnou finanční hotovost. Doba zajištění byla stanovena s ohledem na složitost přípravy realizace správního vyhoštění, kdy stěžovatel nedisponuje žádným platným dokladem totožnosti. Příslušný doklad je nutné obstarat prostřednictvím Ředitelství služby cizinecké policie v Praze. Žalovaná předpokládá, že doklady budou opatřeny v rámci doby, po kterou žalobce bude za účelem správního vyhoštění zajištěn.

Závazným stanoviskem Ministerstva vnitra ČR ze dne 9. 8. 2015 bylo konstatováno, že vycestování stěžovatele do země státní příslušnosti jeho pobytu je možné. Rozhodnutím žalované ze dne 19. 8. 2015, č. j. KRPC-112925-26/ČJ-2015-020023, byl poté stěžovatel vyhoštěn na základě ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a bod 2 zákona o pobytu cizinců. Doba, po kterou mu byl zakázán vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce jednoho roku.

pokračování

Rozhodnutím z 2. 10. 2015 č. j. KRPC-112925-41/ČJ-2015-020023 žalovaná podle ustanovení § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců prodloužila dobu zajištění stěžovatele o třicet dnů. Z obsahu odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že neshledala dostačujícím zvláštní opatření za účelem vycestování podle ustanovení § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, neboť důvody zajištění stěžovatele i nadále trvají a hrozí reálné nebezpečí, že stěžovatel ze schengenského prostoru nevycestuje. Doba, po kterou bylo jeho zajištění prodlouženo, koresponduje s předpokládanou složitostí přípravy výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, a to především vzhledem ke skutečnosti, že nedisponuje žádným platným dokladem totožnosti. Uvedený doklad je nutné opatřit prostřednictvím Ředitelství služby cizinecké policie Praha, které žalovanou dne 29. 9. 2015 informovalo o probíhajících konzultacích s afghánským konzulem právě za účelem ověření totožnosti stěžovatele a vydání příslušných dokladů.

Stěžovatel byl nakonec ze zajištění propuštěn dne 3. 11. 2015 po uplynutí maximální doby zajištění 90 dnů a žalovaná mu uložila výjezdní příkaz se lhůtou k opuštění území v délce 30 dní.

Obdobnou situaci a téměř totožně formulovanými námitkami se Nejvyšší správní soud zabýval taktéž např. ve věci vedené pod sp. zn. 2 Azs 298/2015 nebo sp. zn. 2 Azs 300/2015. Nejvyšší správní soud je proto názoru, že jeho dřívější závěry lze plně vztáhnout i na projednávanou věc, neshledal důvod odchytil se od podstatných bodů své argumentace a vychází z nich i v posuzované věci.

Zajištění cizince představuje mimořádný institut umožňující policii zásadním způsobem zasáhnout do práva na osobní svobodu. Toto právo je jednou ze základních součástí nedotknutelnosti člověka a výslovně ji zaručuje článek 8 Listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku České republiky.

Jednotlivé typové případy dovoleného zbavení osobní svobody jsou taxativně vypočteny v článku 5 odst. 1 písm. a) až f) Úmluvy, přičemž zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je zařaditelné pod poslední z nich: *„zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území, nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání“*.

Dané ustanovení je důsledkem toho, že jednotlivé státy mají zcela legitimní zájem kontrolovat vstup cizinců na své území, jejich další pobyt a vycestování, jež vychází z ustáleného mezinárodního práva a obsahuje v sobě i oprávnění zajistit cizince za účelem správního vyhoštění. Zajištění těchto cizinců, včetně žadatelů o azyl (mezinárodní ochranu), tak může být slučitelné s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy, což ovšem ještě samo o sobě není dostatečné pro přijetí závěru, že zbavení osobní svobody proběhlo v souladu se všemi požadavky čl. 5 Úmluvy. Zbavení svobody totiž musí být především v souladu se základním cílem citovaného článku, kterým je chránit právo na osobní svobodu a zajistit, aby jí nikdo nebyl svévolně zbaven, jak připomněl Evropský soud pro lidská práva mj. v rozsudku ze dne 27. 11. 2008 ve věci Rashed v. Česká republika, č. 298/07, přístupný z <http://echr.coe.int>.

V podmínkách právní úpravy českého cizineckého práva podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců konkrétně platí, že policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Z dikce ustanovení § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že doba trvání zajištění se stanoví s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Policie je oprávněna dobu zajištění prodloužit, pokud je to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění. Podle ustanovení § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců je policie po celou dobu povinna zkoumat, zda podmínky zajištění i nadále trvají. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.

Krajský soud dospěl k závěru, že poukazované nedostatky Zařízení pro zajištění cizinců v Bělé – Jezové nespádají pod zákonnou pravomoc žalované, nýbrž pod pravomoc Správy uprchlických zařízení a namítanou nezákonnost rozhodnutí o prodloužení zajištění z důvodu nepřiměřenosti materiálních podmínek zajištění nelze pro nedostatek pravomoci žalované v této oblasti vůbec dovozovat. Nad rámec také k namítaným nedostatkům předmětných zařízení krajský soud uvedl, že je věcí moci výkonné jako celku, aby lidsko-právní imperativy týkající se zajištění cizinců byly respektovány a aby byla učiněna příslušná opatření vedoucí k zabránění porušování těchto lidských práv.

Nejvyšší správní soud je však názoru, že je to právě žalovaný správní orgán, který rozhoduje o zajištění cizince a o jeho prodloužení a právě tomu ustanovení § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců ukládá povinnost posuzovat zákonné podmínky zajištění. Lze si proto představit situaci, kdy úroveň materiálních podmínek zajištění bude předmětem dokazování ve správním řízení. Jestliže tyto podmínky dostupné v určitém zařízení pro zajištění cizinců příslušným mezinárodním smlouvám neodpovídají, může žalovaná o zajištění rozhodnout jen tehdy, proběhne-li výkon zajištění v jiném zařízení, a není-li takového zařízení, pak k zajištění cizince nesmí dojít. Bylo-li by rozhodnutí o zajištění přesto vydáno, bylo by povinností soudu na návrh cizince takové rozhodnutí zrušit.

Stěžovateli je možné přisvědčit v tom, že jeho obsáhle pojatou žalobní námítku, týkající se nepřiměřenosti materiálních podmínek zajištění, krajský soud nevypořádal explicitně a jednoznačně. Alespoň však uvedl, že posuzoval skutečnosti, které odůvodňují prodloužení zajištění, přičemž je shledal souladnými s relevantní judikaturou. Podle názoru Nejvyššího správního soudu vzal přitom krajský soud v úvahu i situaci a podmínky v zařízení, v němž byl stěžovatel umístěn. Krajský soud totiž v odůvodnění poukázal na zprávu Veřejné ochránkyně práv, která se těmito podmínkami v zařízení (včetně fotodokumentace z místa a průvodního textu) zabývala. Je tedy zřejmé, že krajský soud si, byť tak učinil pouze nepřímou, jistě úsudek sám učinil a neshledal žádný vážný důvod, pro který by zajištění stěžovatele z materiálních důvodů nebylo možné.

pokračování

Podle názoru Nejvyššího správního soudu je dále třeba vzít v úvahu skutečnost, že stěžovatel se vědomě a na základě vlastního rozhodnutí ocitl na území České republiky v rozporu s jejím právním řádem, neměl potřebné cestovní dokumenty a ani doklad osvědčující jeho osobní totožnost. Není přitom rozhodné, že stěžovatel považoval Českou republiku pouze za průjezdní zemi, protože dle svých slov směřoval do Spolkové republiky Německo. Český právní řád chrání společnost před volným pohybem osob, u nichž nelze jednoduchým a jednoznačným způsobem prokázat jejich totožnost, a obsahuje i právní instituty, jimiž se lze proti takovému nežádoucímu jevu bránit. Takovým institutem je i institut zajištění cizince za účelem jeho správního vyhoštění a institut prodloužení takového zajištění podle ustanovení § 124 zákona o pobytu cizinců. Jestliže cizinec porušil pravidla a jednal v rozporu se zákonem, nelze spravedlivě požadovat, aby podmínky pobytu stěžovatele v zařízení pro zajištění cizinců (speciálně uzpůsobeného pro osoby, jejichž pobyt na území České republiky je nežádoucí) byly významně kvalitativně vyššího stupně, než je tomu u zařízení určených pro pobyt jiných osob, které se na území České republiky dopustily protiprávního jednání. Byl-li tedy stěžovatel ze zákonných důvodů zbaven osobní svobody a umístěn do zařízení k tomu určeného, nebyly předpoklady takového postupu nikterak porušeny.

Nejvyšší správní soud podotýká, že žalovaná při rozhodování o zajištění stěžovatele a prodloužení doby zajištění rovněž zvažovala, zda by namísto zajištění přicházelo v úvahu uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců. S ohledem na odůvodněné obavy z pokračování v neoprávněném pobytu na území České republiky nebo na území členských států Evropské unie a při zohlednění jeho osobních poměrů však bylo na místě rozhodnout o zajištění stěžovatele.

Nejvyšší správní soud sice, jak je výše uvedeno, nemohl přisvědčit názoru krajského soudu, že zkoumání podmínek zajištění není v pravomoci Policie České republiky, s ohledem na výše uvedené okolnosti však uzavírá, že podmínky pro vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění cizince za účelem jeho správního vyhoštění byly v případě stěžovatele splněny. Ani Nejvyšší správní soud totiž nezjistil takovou okolnost, v jejímž důsledku by pobyt stěžovatele v zařízení pro zajištění cizinců nebyl z důvodu nepřiměřených materiálních podmínek možný.

Žalovaná ve svém rozhodnutí ze dne 8. 8. 2015 stanovila celkovou dobu pro zajištění s ohledem na přibližnou dobu, za kterou zastupitelský úřad zpravidla ověří totožnost a vystaví náhradní cestovní doklad, a dobu, po kterou trvá vyřízení nezbytných formalit. Žalovaná prodloužení doby zajištění poté odvíjela od předchozího rozhodnutí o zajištění stěžovatele. „[R]ozhodnutí o prodloužení zajištění je nutno chápat jako rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění. Cizinec je s předchozím rozhodnutím o zajištění i s obsahem spisového materiálu detailně seznámen, proto není nezbytné okolnosti týkající se vydání rozhodnutí o zajištění při rozhodování o prodloužení délky zajištění detailně znovu popisovat; postačí stručné shrnutí dosavadního průběhu řízení a uvedení důvodů, pro které byl cizinec původně zajištěn. Za nezměněných skutkových okolností budou důvody pro trvání zajištění zpravidla shodné, jako byly důvody popsány v prvním rozhodnutí o zajištění cizince, proto na něj postačí v odůvodnění v podrobnostech odkázat“ (viz rozsudky Nejvyššího

správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011 – 124, publikovaný pod č. 2936/2013 Sb. NSS, nebo ze dne 31. 3. 2013, č. j. 1 As 71/2012 – 46, případně rozsudek ze dne 10. 4. 2014, č. j. 2 As 115/2013 – 59).

Příslušný zastupitelský úřad však, jak v dalším průběhu řízení vyšlo najevo, žádost žalované v této lhůtě nevyřídil. Takto ze záznamu z 29. 9. 2015 (tj. 50 dnů po rozhodnutí o zajištění) vyplývá, že konzultační pohovory s konzulem Islámské republiky Afghánistán nebyly k tomuto dni doposud ukončeny, obdobné skutečnosti žalované sdělilo Ředitelství cizinecké policie i dne 1. 10. 2015.

Krajský soud se v této souvislosti zabýval obecně známými skutečnostmi, že součinnost se zeměmi třetího světa, mezi které Afghánistán patří, není pružná a rychlá, když se pohybuje v řádech několika týdnů. Zdůraznil, že v případě žalobce bylo zapotřebí ověřovat jeho totožnost v zemi původu a vystavovat mu náhradní cestovní doklad. Podle názoru Nejvyššího správního soudu proto krajský soud správně uzavřel, že tato skutečnost nemůže automaticky vést k závěru, že realizace správního vyhoštění stěžovatele nebude možná. Žalovaná vydání cestovních dokladů pro stěžovatele během doby zajištění předpokládala a ze stejného důvodu ji také později prodloužila. Z rozhodnutí žalované totiž nevyplývá, že ověření totožnosti cizince a vystavení cestovního dokladu zastupitelským úřadem trvá pouze a právě šedesát dní, ale tolik, že tato doba bývá dobou obvyklou pro vyřízení předmětných formalit. V souvislosti s uvedeným je dle názoru Nejvyššího správního soudu vhodné poznamenat, že ke složitosti předmětného případu přispělo i to, že stěžovatel neměl platný cestovní doklad, naopak se při zadržení na území České republiky nemohl prokázat jakýmkoli alespoň osobním dokladem a se žalovanou nespolupracoval např. ani při zjišťování data narození za účelem ověření totožnosti.

Není-li ze strany cizince potřebná součinnost poskytnuta, lze nepochybně využít - za splnění dalších zákonem stanovených podmínek - maximální zákonem stanovený horní limit doby zajištění právě z toho důvodu, že existují rozdíly v přístupu zemí původu cizince k ověření různých informací o zajištěných osobách a proto platí, že čím méně cizinec v rámci řízení o zajištění spolupracuje, tím obtížnější i časově náročnější je ověřování nezbytných informací o jeho osobě.

Z postupu žalované je však dle názoru Nejvyššího správního soudu patrná její snaha minimalizovat dobu zajištění stěžovatele pouze na nezbytnou míru. Žalovaná nejprve stanovila odpovídající dobu zajištění, jež byla o 1/3 kratší oproti maximální době zajištění 90 dní (v případě stěžovatele srov. § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Teprve poté, co v daném případě nebylo možno dosáhnout ve spolupráci s konzulátem ověření totožnosti stěžovatele a vydání dokladů, prodloužila žalovaná dobu zajištění o dalších 30 dní.

Na základě uvedeného podle názoru Nejvyššího správního soudu proto nelze v žádném případě přisvědčit přesvědčení stěžovatele, že mělo být již od samotného počátku zajištění jasné - či že by tak mělo vyjít najevo v průběhu zajištění - že spolupráce se zastupitelským úřadem nutně nepovede k žádnému výsledku, pročez by žalovaná neměla s ohledem na faktickou nevyhostitelnost stěžovatele k jeho zajištění vůbec přistupovat.

pokračování

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů neshledal žádnou z námitek důvodnou a ztotožnil se závěry krajského soudu. Kasační stížnost proto dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2016

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu